

Ломакіна Л.В.

Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут", Україна

Активні методи навчання іноземної мови

У навчанні іноземних мов існують різні стратегії та підходи. На цей час проводяться активні пошуки нових методів, здатних стимулювати стійкий пізнавальний інтерес до процесу навчання.

Особистісно-орієнтований підхід дозволяє впровадити в навчальний процес активні форми у навчанні, що сприяють розвитку творчих здібностей студентів, мисленню, вмінню перебудовуватися у швидко мінливому сучасному суспільстві. Робиться акцент на групові і парні роботи, які «витісняють» фронтальні форми роботи.

В якості найбільш адекватних технологій навчання виступає навчання у співпраці, метод проектів, включення таких видів робіт, які викликають емоційну розрядку студентів. Вибираючи метод навчання, викладач, повинен усвідомлювати, що головне при вивченні дисципліни - це формування знань, умінь, навичок, а також виховання і розвиток студентів.

Кожен з методів, що застосовуються в педагогічній практиці, має свої переваги і недоліки, але використання їх в системі, у взаємозв'язку допоможе досягти найкращих результатів у засвоєнні студентами знань і в розвитку їх розумової активності. Вибір методів залежить від ряду умов: від специфіки змісту досліджуваного матеріалу, від загальних завдань підготовки фахівців, від навчального часу, що має викладач, особливостей складу студентів, від наявності засобів навчання. Позитивний результат для формування аналітичних умінь студентів знаходиться в прямій залежності від засобів і умов, в яких формуватиметься ця якість.

Як відзначають дослідники, аналітичні вміння формуються в різних пізнавально-дослідних вправах, ситуативно-ігрових вправах, проблемних ситуаціях, різних конкурсах, рольових іграх. Все це сприяє активізації

розумової діяльності студентів, а саме вмінню порівнювати, зіставляти, робити висновки, тобто активізації аналітичних операцій.

Відмінністю активних методів навчання від традиційних є те, що вони сприяють активізації мислення студентів. Як показує практика, студенти беруть активну участь у дискусіях, у рольових, ділових, ситуативних іграх, в різних проектах.

Метод проектів як один з ефективних методів розвитку критичності мислення отримав велике визнання серед викладачів вищих навчальних закладів. В ньому зацікавлені освітні системи, які прагнуть знайти розумний баланс між академічними знаннями і прагматичними вміннями. В основі методу проектів лежить розвиток пізнавальних навичок студентів, умінь самостійно конструювати свої знання та орієнтуватися в інформаційному просторі, а також розвиток критичного мислення. У педагогічній практиці метод проектів спрямований на реалізацію творчого потенціалу студентів, креативність, нестандартність мислення, на розвиток їх розумової діяльності, вчить відбору та аналізу інформації.

Метод проектів хороший тим, що він передбачає спільне цілепокладання студентів і викладача, надає студентам право вибору, розвиває мислення і рефлексію. Студенти стають активними учасниками, а викладач спрямовує їх діяльність і допомагає їм. Проектна діяльність передбачає рефлексивну діяльність, тому що даний вид діяльності націлений також і на самостійний пошук нових рішень і інформації.

Досвід роботи викладання іноземної мови у ВНЗ підказує, що в групі завжди є студенти з різним рівнем мовної підготовленості. При традиційній формі проведення занять менш підготовлені студенти відмовчуються, соромляться, бояться сказати щось не те і не так. Даний же вид діяльності проходить в невимушеній обстановці, в якій студенти не відчувають психологічної стриманості, тому кожен студент може привнести щось своє в цей вид діяльності, він може повніше усвідомити своє власне «я» у процесі взаємодії з іншими людьми. Таким чином, в роботі над проектом кожен студент

вносить свій вклад в його реалізацію залежно від знань і особистісних інтересів. Кожен в рівній мірі несе відповідальність за виконання проекту і повинен представити результати своєї роботи. Діяльність студентів носить цілеспрямований, осмислений характер. Здійснюється взаємодія студентів один з одним і викладачем, роль якого змінюється від контролера до рівноправного партнера і консультанта.

Включення даного методу в навчальний процес стимулює розвиток пізнавального інтересу. Тому пізнавальний інтерес можна схарактеризувати як складне ставлення людини до предметів і явищ навколишнього середовища, в якому висловлено його прагнення до всебічного глибокого вивчення, пізнання їх істотних властивостей. Саме застосування активних методів на відміну від традиційних, активізує розумові процеси студентів, спонукає їх до постійного творчого пошуку, вчить студентів аналізувати інформацію, будувати зв'язне логічне висловлювання, вчить спілкуванню один з одним, вмінню правильно викладати свою точку зору, терпимо ставитися до думки іншої людини. Всі ці вміння мають практичне значення для майбутньої діяльності студентів, все це є фундаментом їхньої майбутньої професії.

Слід зазначити, що активні методи навчання спрямовані на створення сприятливого мотиваційного та емоційного фону на заняттях з іноземної мови, та приводять до розвитку стійкого інтересу до оволодіння нею. Такі форми роботи мають велике значення при формуванні аналітичного мислення студентів, активізації їх розумової діяльності та розкриття творчих здібностей.